

EGZORBITANCYJA (14) sb f

Zawsze ex-; -cy- (10), -ci- (2), -cij- (1).

e, o oraz pierwsze a jasne.

pl N egzorbitancj(e) (3). ◇ G egzorbitancj (3) ActReg (2), SarnStat, egzorbitancj(e)j (1), egzorbitanc(e)j (1); -yj(e)j PaprUp (1 : 1). ◇ A egzorbitancj(e) (5). ◇ L egzorbitancjach (1).

Sł stp, Cn brak, Linde XVII(XVIII) – XVIII w.

1. *praw.* Łamanie, naruszanie przepisów prawa [exorbitantia Łac śr] (7) : Malofz macie exorbitanciej łrogich odtich Panow natzinionich: Banitije wimiłne naidowano/ delatora nievkazano/ naco ieft proteftatia pollow ziemłkich PaprUp L2v, K4v; SkarKazSej 694a marg.

Zwrot: »egzorbitancyje naprawić; naprawa egzorbitancyj« (3; 1): Exorbitancye grauamina nasze aby naprawił y one pro lege wpisac kazał tak iako są Artykuły Henrykowe napisane. ActReg 39; iesliby te Excefsus y exorbitancye zaktore się vimuią były naprawione, tedy niechcą byđ abhaerentes od osoby JeKr. M ActReg 48, 39; To śpráwiedliwa iest iefliby záwżdy Elekcią przód vprzędzáł napráwá Exorbitánciy SarnStat 15.

2. *Wytknięcie konkretnych nadużyć popełnionych przez organy władzy i postulaty w sprawie ich naprawy, wysuwane z reguły w czasie bezkrólewi [w pl] (7) :* Przyłzli potym Posłowie do Krola [w czasie pierwszej sejmu po koronacji] ztemi rzeczami Pierwsza Aby im dan był Iurament Authentice krolewski, z Pacta Conuenta aby im się dosyc działo [...] 5 Deputaty do exorbitanciy aby dano. ActReg 4; Posłowie inSenatu prosieli tych rzeczy. Iedna [...] druga Exorbitanciy woiewodztw pewnych abywysłuchano ActReg 11; Czytano zarazem exorbitancije trzech woiewodztw Podlaskiego Wołynskiego y Podolskie⁸⁰ y maią Panowie odpowiedź dac. ActReg 12, 4; Iákie zász fwary/ zwády/ y wrzałki/ y broni dobywánia miedzy nimi bywáią/ [w kole poselskim] wtyd powiádác. Dotkniono tego wiele w ich Exorbitáncyách: Boże áby byłą popráwá. SkarKazSej 694b.

Wyrażenie: »egzorbitancyje utarte [= załatwione]« (2): Exorbitancye Vtarte czytano ActReg 15, 15.

AK